

Maskeista on tulossa uusi tupakantumppi – kaduilla l ojuu nyt maahan heitettyjä kasvomaskeja, joiden maatuminen voi kestää jopa 500 vuotta.

Maahan heitettyjä maskeja löytyy mitä mielikuvituksellisimmista paikoista eri puolilta Suomea.

Kansallisten maskisuositusten myötä erilaisten kasvomaskeiden käyttö on arkipäiväistynyt, mutta tämä näkyy valitettavalla tavalla myös kaupunkien kaduilla.

26.1.2021 Vesa Marttinen / Yle

Helsingin rakentamispalvelu Staran keskusta-alueen vastaava työnjohtaja Jari Kyngäs sanoo maskeja näkyvän kaduilla nyt enemmän kuin vielä kesällä, ja saman on pistänyt merkille moni muukin.

Roska päivässä -liikkeen perustaja *Tuula-Maria Ahonen* näkee maahan heitettyjä maskeja jatkuvasti kotikulmillaan Helsingin Laajasalossa.

– Se tuntuu uskomattomalta ja käsittämättömältä. Seuraava tulija voi olla pikkulapsi, joka ottaa sen leikkikalukseen. Tai joku eläin, joka tarttuu niihin naruihin. Toivoisin että ihmiset ajattelevat ennen kuin heittävät, Ahonen sanoo.

Hajoaminen kestää satoja vuosia

Helsingin yliopiston kaupunkiekosysteemitutkimuksen professori *Heikki Setälä* sanoo poimineensa maassa lojuneen maskin mukaansa viimeksi maanantaina kaupasta tullessaan. Setälän mukaan tavallisimmat siniset maskit ovat pääosin muovia, tarkemmin sanottuna polypropyleenia, minkä hajoaminen on varsin hidasta.

– Se on noin 500 vuotta kestävä prosessi. Eli jos vaikkapa *Mikael Agricola* olisi heittänyt polypropyleeni-maskin maahan samalla kun hän vei ABC-kirjaansa painoon, siitä olisi tänäkin päivänä vielä rippeet jäljellä. Eikä tämäkään vielä riitä. 500 vuoden päästä maskit ovat hajonneet mikro- ja nanomuovihiukkasiksi, jotka jatkavat ympäristössä omaa elämäänsä vielä paljon pidempään. Hajotessaan maskit päätyvät mikromuoveiksi ja kulkeutuvat usein vesistöihin ja sitä kautta kaloihin ja myös ihmisiin.

Älä kerää paljain käsin

Käytetyn kasvomaskeiden kerääminen kadulta saattaa olla monelle kuumottava ajatus. Vaikka koronavirus tarttuu ensisijaisesti pisaratartuntana, se voi tarttua myös kosketuksen kautta pinnoilta, joille on hiljattain päätyneet sairastuneiden hengitystie-eritteitä.

Staran keskusta-alueen vastaava työnjohtaja *Jari Kyngäs* sanoo, että työntekijöillä on käytössä roskapihdit, joilla kerätään kaikki muutkin roskat, joten tätä ongelmaa ei varsinaisesti ole.

Tuula-Maria Ahonen kertoo kantavansa aina mukana muovipussia, jolla voi suojata kätensä roskia kerätessä.

Kaduilla pyörivät maskit voivat helposti kulkeutua myös viemäriverkostoon, josta tiedetään aiheutuneen ongelmia eri puolilla Suomea. Esimerkiksi Kouvolassa, Joensuussa, Lappeenrannassa ja Helsingin seudulla on ilmennyt tukoksia tai ylivuotoja, joiden syynä saattaa olla viemäriputken tukkinut maski.

